

hamboorg.city

Schwerbehindertenausweis — Başvuru, GdB ve Dezavantaj Tazminatları

Schwerbehindertenausweis için nasıl başvuru yapılacağı, GdB'nin anlamı ve alacağınız avantajlar.

Deutsche Begriffe: Schwerbehinderung | GdB | Schwerbehindertenausweis | Nachteilsausgleich | Gleichstellung | Versorgungsamt

"Schwerbehindert" ne demektir?

Almanya'da insanlar, **Grad der Behinderung (GdB)** değeri en az **50** ise **schwerbehindert** olarak kabul edilirler (§ 2 SGB IX). GdB, 20'den 100'e kadar 10'ar adımlarla belirlenir.

Behinderung (engelli olmak), fiziksel, zihinsel veya ruhsal işlevlerin **6 aydan daha uzun süre** yaşa uygun durumdan sapması ve sosyal yaşama katılımı sınırlandırması durumunda mevcuttur.

Başvuru yapabilecek kişiler kimdir?

Almanya'da yaşayan herkes — **uyrukluluk fark etmeksizin**. Oturma izni, sınır dışı işlemi durdurma veya ikamet izni olan yabancı uyruklu kişiler de Schwerbehindertenausweis için başvurabilirler.

Grad der Behinderung (GdB) — Örnekler

Hastalık/Engelli Olma	GdB (tipik)
Diyabetes (insüline bağımlı, iyi kontrol altında)	40
Diyabetes (kontrol altına alması güç)	50-60
Depresyon (orta dereceli)	30-40

Hastalık/Engelli Olma	GdB (tipik)
Depresyon (ağır)	50-70
İşitme engeli (iki taraflı, orta dereceli)	40-50
Körlük (bir göz)	30
Körlük (her iki göz)	100
Kalp hastalığı (azalan kapasite ile)	30-80
Omurga hasarı (fonksiyonel sınırlandırmalar ile)	20-60
Kanser (remisyon izlemi)	50-80
TSSB (travma sonrası stres bozukluğu)	30-50
HIV enfeksiyonu (asemptomatik)	10
HIV enfeksiyonu (septomlar ile)	50-100

Önemli: Birden fazla engelli durumunda, GdB değerleri **basitçe toplanmaz**; bunun yerine bir **genel değerlendirme** yapılır (toplam GdB).

Sertifikada nasıl başvuru yapabilirim?

Adım 1 — Başvuruyu gönderme

Başvuruyu **Versorgungsamt**'e gönderin (eyalete bağlı olarak: Amt für soziale Angelegenheiten, Landesamt für Gesundheit olarak da adlandırılır):

- **Çevrimiçi** — birçok eyalette mümkündür (ör. ELSA çevrimiçi başvuru)
- **Yazılı** — Versorgungsamt web sitesinden form
- **Kişi başına** — ofiste veya danışma hizmetleri aracılığıyla

Adım 2 — Belgeleri gönderme

- **Tıbbi raporlar** — tedavi gören tüm doktorlardan
- **Hastane raporları**
- **Rehabilitasyon raporları**
- **İlaç planı**
- **Varsa psikolojik değerlendirmeler**

İpucu: Ne kadar çok **belge** gönderirseniz, işleme o kadar hızlı ve doğru olur. Aksi takdirde daire raporları kendisi alacaktır — bu daha uzun sürer.

Adım 3 — GdB'nin belirlenmesi

- Versorgungsamt belgelerinizi kontrol eder (olası kendi değerlendirmesi)
- **İşlem süresi:** 1-6 ay (eyalete ve iş yüküne bağlı olarak)
- GdB'li bir **karar bildirim**i alırsınız

Adım 4 — Sertifikayı alma

GdB 50'den itibaren **Schwerbehindertenausweis** alırsınız:

- Kredi kartı formatı, **ücretsiz**
- **5 yıl** geçerlidir (bazı durumlarda sınırsız)
- GdB ve muhtemelen **özel işaretler** içerir

Özel İşaretler — Ek Avantajlar

İşaret	Anlam	Örnek
G	Gehbehindert (mobilite engeli)	Trafikteki hareket kabiliyetinin kısıtlanması
aG	Außergewöhnlich gehbehindert (olağanüstü mobilite engeli)	Tekerlekli sandalye kullanıcısı, sadece dış yardım ile hareket edebilir
B	Begleitperson nötig (refakatçi gerekli)	Refakatçi toplu ulaşım için ücretsiz seyahat eder
H	Hilflos (çaresiz)	Günlük yaşamda sürekli yardım gereklidir
Bl	Blind (kör)	Kör veya ağır görme engeli
Gl	Gehörlos (sağır)	Sağır veya neredeyse tamamen sağır
RF	Rundfunkgebührenbefreiung (yayın ücret muafiyeti)	Yayın ücret indirim
TBl	Taubblind (sağır-kör)	Aynı anda sağır ve kör

Nachteilsausgleiche — Sizin Avantajlarınız

İşyerinde

- **Yılda 5 gün ek izin** (5 günlük hafta için)

- **Özel işten çıkarma koruması** — entegrasyon ofisinin onayı gereklidir
- **Fazla mesaiden muafiyet** — talep üzerine, fazla saat zorunluluğu yoktur
- **Kamu hizmetinde tercihli işe alınma** (eşit nitelikle)

Vergiler

GdB	Yıllık tutar
20	384 €
30	620 €
40	860 €
50	1.140 €
60	1.440 €
70	1.780 €
80	2.120 €
90	2.460 €
100	2.840 €
Bl, H	7.400 €

Hareketlilik

- **Ücretsiz/indirimli toplu ulaşım** — G, aG, Gl, Bl işaretleri ile (yıllık 91 € değerinde işaret veya sosyal yardım/vatandaş ödeneği ile ücretsiz)
- **Engelli park yeri** — aG veya Bl işaretleri ile
- **Araç vergisinde indirim** — G/Gl ile %50, H/Bl/aG ile %100

Diğer avantajlar

- **Yayın ücreti indirimi** — RF işareti ile: 18,36 € yerine aylık 6,12 €
- **Telefon sosyal tarifeleri** — bazı operatörlerden indirimli tarifeler
- **İndirimli giriş** — müzeler, yüzme havuzları, etkinlikler
- **Erken emeklilik** — GdB 50'den: emeklilik **2 yıl erken** (kesintiler ile) veya güven koruması kuralına göre **5 yıl erken**

Gleichstellung (GdB 30-40)

GdB **30 veya 40** ile, engelliliğiniz nedeniyle uygun iş bulamıyorsanız veya işinizi kaybetme riski altındaysanız **eşitleştirme** talep edebilirsiniz.

Eşitleştirmenin avantajları:

- Özel **işten çıkarma koruması** (GdB 50 ile olduğu gibi)
- Entegrasyon ofisinin işveren için sağladığı sübvansiyonlar
- **DEĞİL:** ek izin, vergi muafiyeti, ücretsiz toplu ulaşım

Agentur für Arbeit'e başvuru yapın.

İtiraz ve dava

Belirtilen GdB çok düşükse:

- 1. İtiraz** — kararın tebliğinden itibaren **4 hafta** içinde
- 2. Dava Sosyal Mahkeme** önüne — itiraz kararından 4 hafta içinde
- 3. Ücretsiz** — Sosyal Mahkeme önündeki işlemler **ücret ödemezdir**
- 4. Danışmanlık:** VdK (sosyal derneği), SoVD, engelli danışma hizmetleri

İpucu: İtiraz göndermeden önce danışmanlık alın — VdK ve SoVD üyelere ücretsiz yardım sağlayın.

Yabancılar için ipuçları

- 1. Haklarınızı bilin** — uyrukluluk fark etmeksizin hakkınız vardır
- 2. Tıbbi raporları getirin** — ayrıca ülkenizden (çeviri önerilir)
- 3. Danışma hizmetlerini kullanın** — göçmen danışmanlığı, Caritas, Diakonie başvuruya yardımcı olur
- 4. Oturma statüsüne olumsuz etki yoktur** — Schwerbehindertenausweis **oturma statünüz üzerinde olumsuz etkiye sahip değildir**
- 5. Vergi avantajını kullanın** — vergi beyannamenizde tutarı beyan edin

--- Durum: Mart 2026. Tüm bilgiler garanti edilmeksizin verilmiştir.